

Особливості підготовки фахівців з комп'ютерного спорту «Кіберспорт»

Алексєєва І.А., Алексєнко Я.В., Бойченко Н.В.
Харківська державна академія фізичної культури

Анотація. В статті розкрито особливості підготовки фахівців з кіберспорту. Зроблено обґрунтування щодо можливості підготовки фахівців з інформаційного забезпечення кіберспорту, визначено науково-методичні та організаційні заходи.

Ключові слова: кіберспорт; змагання; студенти; підготовка; організаційні заходи.

Вступ. Змагання з кіберспорту привертає увагу багатьох дослідників. Кіберспортсмени піддаються значним психологічним і фізичним навантаженням, як під час одиночної, так і під час командної гри. Щоб досягти успіху спортсмену необхідно мати швидку реакцію та частоту одиночних рухів, здатність до своєчасного переключення уваги, прийняття нестандартних та миттєвих рішень, здатність зберігати концентрацію та максимальну зосередженість тощо (Полежаєв, 2011).

Більш детально у кіберспорті авторами вивчались особливості психологічної підготовки спортсменів: досліджено мотивації ігроків (Іванова, 2017), психоемоційний стан перед змаганнями (Стрельникова, & Стрельникова, 2013), психодіагностичні методи виявлення особливостей когнітивних здібностей спортсменів (Пятисоцька, Ашанін, & Шишкін, 2019), кіберспорт досліджувався як засіб розвитку особистості (Пащєєв, 2016).

Також, широко досліджується питання розвитку кіберспорту серед студентської молоді (Миронов, Правдов, & Митрофанова, 2019; Юдина, & Сими́на, 2017). Вивчались особливості фізичної підготовки кіберспортсменів (Алексєєва, & Алексєнко, 2020).

Натомість, дуже важливим є вивчення ефективності процесу підготовки майбутніх фахівців з кіберспорту. Тому, обраний напрямок дослідження є досить актуальним.

Мета дослідження: проаналізувати особливості підготовки фахівців з кіберспорту.

Матеріал і методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, інформації в джерелах Інтернету.

Результати дослідження та їх обговорення. Підготовка фахівців з кіберспорту має свої особливості та, як і в інших видах спорту, передбачає: досягнення високого рівня практичної майстерності; здобуття фундаментального обсягу теоретичних знань у відповідності до їх сучасного

рівня; засвоєння вміння здійснювати практичний аналіз і дослідницьку роботу; забезпечення морально-психологічної та загально фізичної підготовки; набування обсягу інтелектуальної культури з таких галузей знань, як історія, володіння комп'ютерною технікою тощо (Костюкевич, 2014).

Основну увагу при підготовці фіхівців з кіберспорту мають складати: знання (узагальнені теоретико-методичні, організаційні, наукові та практичні), які відображають і розкривають досягнення кіберспортсменів на різних рівнях у відповідності з тривалістю їх підготовки та відповідності їх майстерності; зв'язок між змістом і засобами спортивної підготовки протягом спортивної кар'єри; особливості становлення спортивної форми, різних сторін підготовленості та адаптації основних функціональних систем на основі спортивно-педагогічних і медико-біологічних закономірностей; організація змагань та використання досвіду змагальної діяльності (Костюкевич, 2007; Костюкевич, 2014).

Узагальнення матеріалу дозволило зробити обґрунтування щодо можливості підготовки фахівців з інформаційного забезпечення кіберспорту, визначення науково-методичних та організаційних заходів, які мають декілька етапів та включають питання:

- визначення здібностей майбутніх спеціалістів з кіберспорту;
- формування базового рівня з техніки ігор;
- формування знань з історії розвитку кіберспорту та основ правил гри;
- технічне та інформаційне забезпечення з кіберспорту;
- розвиток творчих здібностей, навиків логічного та стратегічного мислення студентів, розумових інтелектуальних можливостей;
- формування базових знань, умінь і навичок гри у відповідності до особливостей дисциплін кіберспорту;
- ознайомлення з початковими тактичними та стратегічними прийомами гри;
- формування стійкого інтересу та мотивації до занять інтелектуальними видами спорту;
- зміцнення фізичного та психічного здоров'я;
- формування знань та умінь організації активного дозвілля, мотивації та потреби до здорового способу життя;
- залучення до суспільної праці;
- зміцнення здоров'я та підвищення рівня рухової активності;
- закріплення навиків систематичного вдосконалення загальної фізичної підготовленості та дотримання правил спортивного режиму;
- формування елементарних знань з основ усіх розділів по теорії з дисциплін ігор;
- оволодіння первинними навиками оцінки позицій, розрахунків варіантів та аналізу як власних дій, так і дій суперника;

- метрологічний контроль у кіберспорті;
- комп'ютерна обробка даних експериментальних досліджень;
- оволодіння основними закономірностями у техніці і тактиці гри;
- розвиток тактичного зору кіберспортсменів;
- засвоєння методів самостійної роботи над вдосконаленням практичної майстерності;
- засвоєння початкових знань та умінь з психологічно-вольової підготовки;
- формування та накопичення змагального досвіду;
- підвищення рівня загальної, психологічної та спеціальної витривалості;
- вдосконалення фундаментальних теоретичних знань з техніки та тактики гри, правил змагань основ аналізу та запису змісту змагальної боротьби;
- формування навиків з прийняття рішень в різних ігрових ситуаціях;
- досягнення високого рівня психологічно-вольової підготовки (психологічної стійкості) та фізичної підготовленості;
- вдосконалення змагального досвіду за рахунок активної участі у змаганнях з дисциплін кіберспорту;
- досягнення позитивної динаміки спортивних результатів;
- розвиток вольових якостей, таких як цілеспрямованість, наполегливість у подоланні труднощів (недоліків), концентрація уваги і працьовитість;
- формування навиків з виконання аналітичної роботи.

Для ефективної підготовки та корекції ходу індивідуального навчально-тренувального навантаження необхідно здійснювати контроль психофізіологічних якостей спортсменів, визначати недоліки та переваги гри, її мислення та характер.

Таким чином, послідовний підхід підготовки майбутніх фахівців з кіберспорту вирішує ряд загальних і специфічних завдань, які пов'язані з формуванням особистості, базових і фундаментальних знань з теорії та інформаційного забезпечення, набуття умінь та навиків практичної майстерності з дисциплін ігор кіберспорту у відповідності з психолого-педагогічними особливостями та специфіки змагальної діяльності.

Література:

- Алексеева, І. А., & Алексєнко, Я. В. (2020). Особливості фізичної підготовки кіберспортсменів. *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту*, (4), 12-14.
- Иванова, Н. А. (2017). Мотивация игроков в компьютерные игры и киберспорт. *Ученые записки университета им. ПФ Лесгафта*, (11 (153)). 321-323.
- Костюкевич, В. М. (2007). *Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: Навчальний посібник*. «Планер», Вінниця.
- Костюкевич В. М. (2014). *«Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту)*. Навчальний посібник. «Планер», Вінниця.

- Миронов, И. С., Правдов, М. А., & Митрофанова, Г. Н. (2019). Киберспорт в студенческой среде: проблемы и перспективы развития. *Ученые записки университета им. ПФ Лесгафта*, (1 (167)). 208-212.
- Пашыев, Ш. Б. (2016). Киберспорт как средство развития личности. *Science Time*, (5), 512-515.
- Полежаев, Н. Ю. Киберспорт и психологические особенности киберспортсменов // II Региональная научно-практическая конференция студентов и молодых ученых «Гуманитарные науки в современном обществе: педагогика, психология и социология», сборник материалов [Электронный ресурс]. — Красноярск: Сибирский федеральный ун-т, 2011. — Режим доступа: <http://conf.sfu-kras.ru/552/participant/1264>, свободный.
- Пятисоцька, С. С., Ашанін, В. С., & Шишкін, Д. В. (2019). Психодіагностичні методи виявлення особливостей когнітивних здібностей спортсменів (на прикладі кіберспорту). *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту*, (3), 99-103.
- Стрельникова, И. В., & Стрельникова, Г. В. (2013). Психоэмоциональное состояние киберспортсменов перед соревнованием. *Вопросы функциональной подготовки в спорте высших достижений*, 1(1), 322-324.
- Шинкарук, О. А., Анохін, Е. В., Юхно, Ю. О., & Сергієнко, К. М. Характерні ознаки змагальної діяльності в кіберспорті. *Редакційна колегія*, 183.
- Юдина, М. К., & Сими́на, Т. Е. (2017). К вопросу об эффективности внедрения киберспорта в систему занятий физической культурой в вузе. In *Совершенствование системы физического воспитания, спортивной тренировки, туризма и оздоровления различных категорий населения* (pp. 597-600).

Відомості про авторів:

Алексеева Ирина Анатоліївна –

викладач кафедри інформатики та біомеханіки

<http://orcid.org/0000-0003-2709-2040>

E-mail: irina.alekseyeva62@gmail.com

Харківська державна академія фізичної культури

Алексенко Яна Валеріївна –

старший викладач кафедри інформатики та біомеханіки

E-mail: aleksenko.yv@gmail.com

Харківська державна академія фізичної культури

Бойченко Наталя Валентинівна –

кандидат наук з ФВ та С, доцент, доцент кафедри єдиноборств, МСУ з дзюдо

<http://orcid.org/0000-0003-4821-5900>

E-mail: natalya-meg@ukr.net

Харківська державна академія фізичної культури

Надійшла до редакції 01.12.2020 р.